

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΪΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

Φλόξ ισχυρά, ἀρρατος, ἀναδιδομένη ἀπὸ τοῦ στέμματος, ἀνήρχετο ἀνεπαισθήτως ὡς ἀρωματικού μεθύσκων τὸ πνεῦμα τῆς νέας βασιλίσσης.

— Ἰδού, εἶπε, τὸ δικρόν δώτον τῶν φιλοδόξων ὄνειρων παντὸς θυητοῦ. «Ἐν στέμμα! Φραγκίσκη Ὡλεινή, σύζυγε τοῦ Σκαρρών, σύ, πρὸς ἣν ἡμέραν τινα προείπον ὅτι θὰ γείνης βασίλισσα, ἰδού, ὅτι στέφεσαι νῦν, διότι ὁ Θεός τὸ ἡθέλησεν!»

«Ω! ἐπανέλαβε μὲν φωνὴν ταπεινοτέραν, ὁ Θεός ἔπραξεν ὑπὲρ ἐμοῦ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου ἐπὶ τῆς γῆς πλάσματος. Ὁ Θεός ἐγένετο συνένοχός μου καὶ ηὐδόκησε νὰ μεριμνήσῃ, ὥπως σώσῃ τὴν ἑλεεινήν μου ματαίοδοξίαν. Ὁ Θεός μὲν ὠδήγησε ἀπὸ τῆς χειρὸς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐνεδρῶν, ἔπληξε διὰ τοῦ κεραυνοῦ τοῦ τὸν μᾶλλον ἀμείλικτον τῶν ἔχθρῶν μου. Ὁ Θεός μὲν ὑπερεπλήρωσεν εὐεργεσίαν! Χάρις εἰς αὐτὸν δύναμαι νὰ ἔγειρω σήμερον τὸ βλέμμα χωρὶς νὰ ἐρυθριάσω· καὶ βλέπω ζῶντα ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ τῆς νεότητος, τῆς εύνοίας, τῆς καλλονῆς, ἔνα οὐίον, τὸν δόποιον ἵσως χθὲς θὰ ἤμουν ἀρκετὰ ἀνανδρος, ὥστε νὰ τὸν ἀπαρνηθῶ, ἀρκετὰ ταπεινή, ὥστε νὰ τὸν ἀφήσω ν' ἀπολεσθῇ, ἐκ φόβου μήπως ἐνοχοποιηθῶ εἰς τὴν Σήνη ἀγαθότητα, Θεέ μου, θὰ ἐπιστρέψω πρὸς Σὲ ἀσπιλὸς ἀπὸ παντὸς ἐγκλήματος καὶ θὰ διηρχόμην τὸν βίον ἀγνὴ ἀπὸ πάσης κηλητίδος, θὰ ἐγενόμην πανίσχυρος καὶ θὰ ἔλεγον: Δι' ἐμὲ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεγαλειτέρα εὐδαιμονία!»

— Αὐτὰ ἔπραξες, Θεέ μου, δι' ἐμέ. Καὶ τώρα τί δύναμαι νὰ πράξω ἐγὼ ὑπὲρ Σοῦ;

«Σύζυγος βασιλέως, δόστις οὐδέποτε ἡδυνήθη νὰ διαγνωσῇ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μου, θὰ τολμήσω νὰ καθεσθῶ ἐπὶ τοῦ θρόνου δου ἐκάθισεν ἡ ἀγία, ἡ ἀσπιλὸς Μαρία Θηρεσία; . . . Ἀγέρωχος ἐπὶ τῇ ἀτιμωρησίᾳ, θριαμβεύουσα, ὑποκρίτρια θὰ φέρω ὡς προῖκα ἀναισχύντως εἰς τὴν οἰκογένειαν ταύτην τῶν βασιλέων τὴν ἀτίμωσίν μου, ἣν ὁ Θεός δὲν ἐπέτρεψε ν' ἀποκαλυφθῇ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, διότι ἐπιφυλάσσεται ἵσως νὰ τὴν τιμωρήσῃ βραδύτερον; Ἐλευθέρος καὶ γχλήνιος, χάρις εἰς τὴν ἐπεικείαν Του, θ' ἀρχίσω ἐκ νέου τὸν βίον τοῦ φεύδους καὶ τοῦ ἐλέγχου; Ὁχι! ἀς πράξω καὶ ἐγὼ κάτι ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα νὰ κατέχῃ πάντα τ' ἀγαθὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

«Ἄς ἰδωμεν τί πρέπει νὰ τηρήσω καὶ τί πρέπει νὰ παραχωρήσω, ἀφοῦ δὲν ἔγινες μοι ἀφίνει ἐλευθέραν τὴν ἐκλογήν.

«Λοιπόν, θέλω νὰ ἔχω τὸ δικαίωμα ὥς παλαιότερον τὸν οὐίον μου, νὰ ἔχω ἐν μυστικὸν ἀνηκον εἰς ἐμὲ καὶ μόνην· νὰ συγκινήσω μεταφράσαν τὸν νέον ἔκεινον· νὰ τὸν βοηθήσω, νὰ τὸν προστατεύσω, νὰ τὸν

πλουτίσω, νὰ τὸν κάμω ν' ἀνέλθῃ εἰς τὴν ύψιστην βαθμίδα τῆς ισχύος καὶ τῆς εὐδαιμονίας!.. Θέλω νὰ μὲν ἀγαπᾷ, ὥπως ἡγάπα τὴν μητέρα του. Θέλω καὶ ἐγὼ ἡ ἴδια νὰ ὑπολήπτωμαι καὶ νὰ θυμάζω τὸν ἔκυπτον μου κατὰ πᾶσαν ὥραν, κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐν παντὶ πράγματι, νὰ εὔχαριστῶμαι βλέπουσα τὴν μορφήν μου ἐντὸς τοῦ κατόπτρου, ν' ἀναλύω πᾶσαν λεπτομέρειαν τῆς ψυχῆς μου. Αἱ εὔχαι αὐται εἰνε ἀντάξιαι τῆς γυναικός, ἣν ὁ Θεός ηὐλόγησεν· εἰνε ὥρατος κλήρος καὶ μὲ ἀρκεῖ· νῦν ἂς ἀποδώσωμεν τὸ ὄφειλόμενον πρὸς τὸν Θεόν».

«Ἡ μαρκησία μὲν τὸ δημαρκαστράπτον ἐκ τῆς ὑψηλῆς ταύτης ἐμπνεύσεως, προέβη κατὰ τρία βήματα πρὸς τὸ στέμμα, ὥπερ ἀνεπαύετο ἀκτινοβόλον ἐπὶ τοῦ ἐξ ὀλοσηρικοῦ ἐπιστρώματος τῆς τραπέζης.

«Αὐνψωσε βραδέως ἀμφοτέρας τὰς τρεμούσας χειράς καὶ γονυπετοῦσα πρὸ τοῦ ἐξ ἐλεφαντίνου ὄστου Ἐσταχυρωμένου:

— Θεὲ αἰώνιε, Θεὲ ἀγαθέ, Θεὲ τῶν βασιλέων, εἶπε, δέχθητι τὴν προσφορὰν τοῦ εὐγενεστάτου καὶ τιμαλφεστάτου τῶν δώρων, ἐξ ὅσων ἀνθρώπινον πλάσμα δύναται νὰ σου προσφέρῃ. Ἄφιερω εἰς σὲ τὸ στέμμα τοῦτο καὶ σὲ ἴκετεύω νὰ τὸ δεχθῆς, διότι ὑπῆρξε δι' ἐμὲ πολὺ μεγαλόδωρος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ δέομαί Σου εἰς ἀνταλλαγμα τῆς μεγάλης ταύτης δόξης νὰ μοὶ παράσχῃς τὸ ἔλεός σου ἐν οὐρανοῖς.

Καὶ ἀπέθηκε τὸ στέμμα ἐπὶ τοῦ κρανίου τοῦ γεγλυμένου παρὰ πόδας τοῦ σταυροῦ τοῦ σωτῆρος, δακρυρροοῦσα δὲ ἐθυίσθη εἰς ἀφωνον καὶ παρήγορον προσευχήν.

«Ο βασιλεὺς ἐλθὼν μετά τινων αὐλικῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον καὶ ἀνέμενε εὐσεβάστως, ἔως ὅτου ἡ μαρκησία περατώσῃ τὴν προσευχήν.

Τὸ βλέμμα του ἐν τούτοις ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ στέμματος. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ νέα βασίλισσα πολὺχριστεῖ τὸν Θεόν, διότι τὴν ἀνύψωσεν ἐπὶ τοσοῦτον καὶ αἱ εὔχαιριστας τῆς ἐφάνησαν αὐτῷ ὄπωσοῦν πρόωροι.

— Κυρία, εἶπε, διὰ φωνῆς ἀβεβαίου, τὰ στέμματα δὲν ὑπόκεινται ἀρά γε εἰς φθορὰν καὶ χωρὶς νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐπὶ κρανίου νεκροῦ; Πολὺ κακὸν οἰωνὸν προμηνύετε εἰς τὸν ἔκυπτον σας.

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ἡ μαρκησία, τὸ τοιοῦτο ἡδύνατό τις νὰ εἴπῃ ἀν ἡμην βασιλίσσα.

— Καὶ μήπως δὲν εἴσθε; μήπως δὲν εἴσθε ἀξία νὰ εἴσθε;

— «Οχι, Μεγαλειότατε· εἴμαι σύζυγός σας καὶ τοῦτο εἰνε ἡδη τιμὴ ἀρκετὰ μεγάλη δι' ἐμέ. Οὐδέποτε ἔσχον τὴν φιλοδοξίαν νὰ ἐπιθυμήσω καὶ οὐδέποτε θὰ δεχθῶ ἄλλο τι. Τὸ στέμμα τοῦτο οὕτω πῶς τοποθετημένον, Μεγαλειότατε, εἰνε τὸ ἔμβλημα τῆς διὰ παντὸς ἀποθανούσης βασιλικῆς μου ἀξίας. Χορηγήσατε μου τὴν χάριν νὰ μὴ γείνη πλέον εἰς τὸ ἐξῆς οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ὑπανιγμός. Ωρίσθην εἰς τὸν Θεόν διότι θ' ἀποθάνω μαρκησία Μαιντενών, σύζυγος ἀγνωστος καὶ ταπεινὴ

δούλη τῆς Τυμετέρας Μεγαλειότητος. Δὲν ὑπήρξαμεν ἀρά γε εύτυχεῖς οὕτω πῶς ζῶντες; ··· Ο Θεός δὲν ηὐλόγησε τὴν ἐνωσίας ταύτην; ··· Επαναλαμβάνω τὸν ὄρκον μου, Μεγαλειότατε, εἰπεν ἔκτείνουσα τὴν χεῖρα πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, διτὶ τὸν σύζυγόν μου καὶ ὅτι τὸν βασιλέα ἀγαπῶ.

— «Ω, ναί! μαρκησία, ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς μετὰ χαρᾶς ἐγωστικῆς, ἣν δὲν ἡδυνήθη νὰ καταστείλῃ, μὲ ἀγαπᾶτε εἰλικρινῶς, τὸ βλέπω καὶ σᾶς εὔχαριστω!

··· Η μαρκησία προσέκλινεν, ἐνῷ ὁ βασιλεὺς ἡσπάζετο τὴν χεῖρα της, ὁ Θεός δὲ γινώσκει ποῖον στεναγμὸν κατέπνιξε τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Εἶτα αἴφνης:

— «Ἐχω μόνον μίαν ὅχι ἀμοιβήν, ἀλλὰ μίαν χάριν νὰ σᾶς ζητήσω, Μεγαλειότατε, εἰπεν.

— Λέγετε, κυρία.

··· Ο κύριος Λουδούσιος ἦτο ἐχθρός μου, ἀλλ' ἀπέθανε διατελῶν εἰς τὴν Τυμετέραν ὑπηρεσίαν, ἀνχαμφιβόλως δὲ ἡ ἀπελπισία, ἣν ἡσθάνθη ἐνεκα τὴς κατὰ τὴν πρωΐαν, συμβάσης σκηνῆς συνήργησεν εἰς τὸ φοβερόν του τέλος.

— Λοιπόν, κυρία;

— Μεγαλειότατε, θὰ ἦτο μέγα, θὰ ἦτο δίκαιοιν νὰ μὴ ἐπεκταθῇ ἡ ὄργη σας πέραν τοῦ τάφου. Ετιμωρήσατε τὸν ἔνοχον, ἀπομένει ὅμως Τυμετέραν· ἀνταμείψητε μεγάλας ἐκδουλεύσεις. ··· Ανταμείψητε λοιπὸν τὸν πατέρα, θὰ ἔχει τὸν οὐρανού τέλος!

— «Ἐνα ἀνθρώπων τόσον νέον!..

— «Ἐχω τὸ δικαίωμα, Μεγαλειότατε!..

— Τῷ ὄντι! ἀπήντησεν ὁ βασιλεὺς. ··· Οπως ἔξησκησα τὸν πατέρα, θὰ ἔχει σκηνήσω καὶ τὸν οὐίον. ··· Η αἴτησίς σας γίνεται δεκτή. Κυρία, εἰσθε γενναία ἐχθρά, πάντες θὰ τὸ όμολογόσουν.

— Καὶ τοῦτο προσέτι εἰνε ἐκδίκησίς, ἐψιθύρισεν ἡ μαρκησία ρίπτουσα βλέμμα λαθράτον ἐπὶ τοῦ ἀποθανότος στέμματος.

— Επεται τὸ τέλος.

ΕΡΚΜΑΝΝ - ΣΑΤΡΙΑΝ

ΟΥΓΟΣ Ο ΛΥΚΟΣ

[Τέλος]

— Τι θέλετε λοιπὸν ἀπὸ αὐτήν; Μὲ ποῖον δικαίωμα τὴν καταδιώκετε;

··· Ο Σπέρθερ ἡνωρθώθη, καὶ προσηλών τοὺς ὄφθαλμούς του ἐπὶ τοῦ βαρώνου.

— Καὶ σεῖς, εἶπε μετὰ παραδόξου μειδιάσματος, μὲ ποῖον δικαίωμα τὴν πιάνετε; .. . Διότι ἡ γυναικα αὐτὴν εἰνε ἔκει... τὴν βλέπω εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου... Μὲ ποῖον δικαίωμα ἀνακατεύετε εἰς τὰς ὑποθέσεις μας; .. . μήπως δὲν γνωρίζετε ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἰδιοκτη-

σία τοῦ Νιδέκ... καὶ ὅτι ἔχομεν πᾶσαν ἔξουσίαν;

‘Ο Βαρῶνος ωχρίασε, καὶ δι’ ὑπερηφάνου φωνῆς εἶπε·

— Δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω λογαριασμόν.

— Προσέχετε, ἔξηκολούθησεν δὲ Σπέρβερ, ἐνεργῶς ἐν ὄνοματι τοῦ κυρίου τοῦ Νιδέκ, ἐντὸς τοῦ δικαίου μου καί... .

— Τοῦ δικαίου σας; ἀπεκρίθη ὁ Βαρῶνος μετὰ πικροῦ μειδιάματος. Μὴ διλήπτε, περὶ τοῦ δικαίου σας! . . . θὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ εἴπω τὸ ἴδικόν μου!

— ‘Πέτε το λοιπόν! ἐφώναξεν ὁ γέρων κυνηγός, οὐ διαβατός ἐκ τῆς ὥρης.

— “Οχι! δὲν θὰ σᾶς εἴπω τίποτε, καὶ δὲν θὰ εἰσέλθετε!

— Θὰ τὸ ἴδούμε! εἶπεν δὲ Σπέρβερ προχωρῶν πρὸς τὸ σπήλαιον.

‘Ο βαρῶνος ἔξήγαγε τὴν κυνηγετικήν του μάχαιραν, ἔγὼ δέ, βλέπων τοῦτο, ἡθέλησα νὰ ριφθῶ μεταξὺ αὐτῶν. Δυστυχῶς ὅμως, ὁ κύων, ὃν ἔκρατον διὰ τῆς ἀλύσεως, μοι ἔξεφυγε τῶν χειρῶν διὰ βιαιάς κινήσεως, ἥτις μὲν ἔφριψε χαμάς. Ἐνόμισα τὸν βαρῶνον χαμένον ἀλλὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἀγρία κραυγὴ ἡκούσθη ἐκ τοῦ βάθους τοῦ σπηλαίου. ἐγειρόμενος δέ, εἰδον τὴν γραῖαν ὄρθιαν πλησίον τοῦ πυρός, μὲ ἐσχισμένην τὴν ἑσθῆτα, τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ὄπιστα κεκλιμένην, τὴν κόμην κυματιομένην ἐπὶ τῶν ὄμβων. ‘Τψου πρὸς οὐρανὸν τοὺς μακροὺς καὶ σκελετώδεις βραχίονας, καὶ ἔξεπυπε πενθίμους οὐρλισμούς, ὅμοίους πρὸς τοὺς οὐρλισμούς πεινασμένου λύκου κατὰ τὰς χειμερινὰς νύκτας.

Οὐδέποτε, ἐν τῇ ζωῇ μου, εἰδόν τι τοσοῦτον φρικῶδες. ‘Ο Σπέρβερ, ἀκίνητος, μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές, μὲ τὸ στόμα ἡμιάνοικτον, ἐφαίνετο ὡσεὶ ἀπολιθωμένος. ‘Ο κύων αὐτός, ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ ἔκεινη ἐμφανίσει, εἶχε σταματήσει ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα, ἀλλά, κυρτῶν ἀΐφνης τὸ σῶμα, καὶ ὄρθων τὰς τρίχας ἔξ ὄργης, ἐπανέλαβε τὸν δρόμον του μετὰ βρυχηθεὶς ἀνυπομονησίκς, ἥτις μοὶ ἐνεπούση φρίκην. ‘Η ὥρη τοῦ σπηλαίου εὐρίσκετο οκτὼ ἡ δέκα πόδας ἀνωθεν τοῦ ἐδάφους, ἀλλως, θὰ ἔφθανεν ἐκεῖ δι’ ἐνὸς καὶ μόνου πηδήματος. Νομίζω ὅτι βλέπω ἀκόμη τὸν βαρῶνον ριπτόμενον πρὸ τῆς γραίας καὶ φωνάζοντα διὰ σπαραξικαρδίου κραυγῆς:

— Μῆτέρ μου!

‘Ο κύων ἔκαμε τελευταῖον πήδημα· δὲ Σπέρβερ, ταχὺς ὡς ἀστραπή, ἐσκόπευσε διὰ τοῦ πυροβόλου του καὶ ἀφῆκε τὸν κύων νεκρὸν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ βαρῶνου.

Πάντα ταῦτα εἶχον γείνη ἐντὸς δευτερόλεπτου. ‘Η στενωπὸς ἐφωτίσθη στιγμαῖς, ἡ δὲ μεμακρυσμένη ἡχὴ μετέδιδε τὸν κρότον εἰς τὰ βάθη της. Είτε ἡ σιγὴ ἐπῆλθε βαθυτέρα, ὡς τὸ σκότος μετὰ τὴν ἀστραπήν.

“Οτε ὁ καπνὸς τῆς πυρίτιδος διελύθη εἰδον τὸν Λιβερλὲ κείμενον ἐπὶ τῆς βάσεως τοῦ βράχου, τὴν δὲ γραῖαν λιπό-

θυμον εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ βαρῶνου. ‘Ο Σπέρβερ, κάτωχρος, θεωρῶν τὸν κόμητα διὰ βλοσυροῦ βλέμματος, ἐστήριζεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὸν κόπανον τοῦ δικανού του, συνεσταλμένον ἔχων τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἡμικλείστους ἐκ θυμοῦ.

— Κύριε Βλούδερικ, εἶπε, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸ σπήλαιον, ἐφόνευσε τὸν καλλίτερόν μου φίλον διὰ νὰ σώσω αὐτὴν τὴν γυναικα· . . . τὴν μητέρα σας! . . . Εὔχαριστήσατε τὸν Θεόν, ὅτι ἡ τύχη της συνδέεται μὲ τοῦ κόμητος. . . Πηγαίνετε την μακρυά! . . . πολὺ μακρυά! . . . ἀναγκάσετε την νὰ μὴν ἔλθῃ πλέον ἐδῶ. . . διαφορετικὰ δὲν ἔγγυωμαι διὰ τὸν γέρων Σπέρβερ!

Είτα, ρίψας θλιβερὸν βλέμμα πρὸς τὸν κύων:

— Δυστυχὴ Λιβερλέ! ἐγόγγυσε, νὰ τί μου ἔμελλε ἐδῶ! . . . ‘Ελα, Φρίτζ. . . ἀς πηγαίνωμεν. . . ἀς φεύγωμεν. . . μοῦ φρίνεται ὅτι δὲν ἡμπορῶ νὰ κρατήσω τὸν ἔκυπτον μου.

Κρατήσας δὲ τὸν ἵππον ἐκ τῆς χαίτης ἡθέλησε ν’ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου· ἀλλ’ αἴφνης κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἵππου του, ἀνελύθη εἰς λυγμοὺς ὡς παιδίον.

ΙΔ'

‘Ο Σπέρβερ ἀνεχώρησε φέρων μεθ’ ἑαυτοῦ τὸν Λιβερλέ τετιλυγμένον ἐντὸς τοῦ μακνδύου του. Δὲν τὸν ἡκολούθησα, τὸ καθήκον μὲν ἐκράτει παρὸ τὴν γραῖα. Δὲν ἡδυνάμην νὰ ἔγκαταλείπω τὴν δυστυχὴ ἔκεινην, χωρὶς νὰ μὲ τύπτῃ ἡ συνείδησις.

‘Αφ’ ἑτέρου δέ, ἀς τὸ διμολογήσω, ἥμην περιέργος νὰ ὑδω ἐκ τοῦ πλησίου τὴν παράδοξον ἔκεινην ὑπαρξίαν, καὶ, μόλις δὲ Σπέρβερ ἀνεχώρησεν, ἀνερριχήθην εἰς τὸ σπήλαιον.

‘Ἐπὶ εὐρέος μακνδύου, ἔξ ἐρυθροῦ δέρματος, περιερραμμένου ἐκ μεταξῆς ἔξηπλουτοῦ γραίας, περιτετυλιγμένη ἐντὸς τῆς πορφυρᾶς ἐσθῆτός της, μὲ τὰς χεῖρας συνεφιγμένας ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ μὲ χρυσοῦν βέλος διαπερασμένον ἐν τῇ πολιᾳ κόμῃ της.

Χίλια ἔλαν ἔζων ἔτη, ἡ εἰκὼν τῆς γραίας δὲν θὰ ἔξηλείφετο τῆς μνήμης μου· ἡ ὥσπερ ιέρακος ἔκεινη κεφαλή, σειομένη ὑπὸ τῶν τελευταίων σπασμῶν τῆς ἀγωνίας, ὁ ἀπλανῆς ἔκεινος καὶ ἀποκρυπταλλωμένος ὄφθαλμός, τὸ ἡμιάνοικτον ἔκεινο στόμα, παρίστων ἀπαίσιον θέαμα. Τοιαύτη πρέπει νὰ ἦτο κατὰ τὴν τελευταίων αὐτῆς ὥραν, ἡ φοβερὰ βασίλισσα Φριδεγόνδη.

‘Ο βαρῶνος, γονυκλινής παρ’ αὐτῇ, προσεπάθει νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωήν. Έκ πρώτης ὅμως ὄψεως εἰδον, ὅτι οὐδεμία ὑπῆρχε πιθανότης σωτηρίας, καὶ μετὰ βαθείας συγκινήσεως ἔκυψε ἵνα λάβω τὸν βραχίονα της.

— Μήν τὴν ἔγγιζετε! ἐφώναξεν ὄργιλως ὁ βαρῶνος, σᾶς τὸ ἀπαγορεύω!

— Είμαι Ιατρός, κύριε.

Μὲ ποσέθλεψεν ἐν σιγῇ ἐπὶ τινα λεπτά, εἰτα, ἐγειρόμενος:

— Συγγνώμην, κύριε, εἶπε χαμηλοφώνως, συγγνώμην!

‘Ητο κάτωχρος, τὰ χείλη του ἔτρεμον.

— Τί σκέπτεσθε; ἔξηκολούθησεν.

— Τετέλεσται! . . . ἀπέθανε!

Χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ὁ δυστυχής, ἐκάθησεν ἐπὶ λίθου καὶ στηρίζεις τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς χειρός, ἐμεινε μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανές ώσει παράφρων.

‘Εγώ συνεσπειρώθην παρὰ τὴν ἐστία, θεωρῶν τὴν φλόγα, ἀνερχομένην πρὸς τὸ θόλον τοῦ σπηλαίου καὶ ρίπτουσαν χαλκόχρους λαμπτηδόνας ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ προσώπου τῆς γραίας.

‘Εμειναμεν ὥραν ὅλην σιωπηλοί.

— Κύριε, εἶπεν αἴφνης ὁ βαρῶνος ἐγέρων τὴν κεφαλήν, πάντα ταῦτα μὲ κάμνοντας νὰ ἀπωλέσω τὸ λογικόν μου... ‘Ιδοὺ ἡ μήτηρ μου. . . πρὸ εἰκοσι καὶ ἔξ έτῶν ἐνόμιζον ὅτι τὴν γυναίκα, ἀλλ’ ἰδοὺ κόσμος μυστηρίων καὶ φρίκης ἀνοίγεται πρὸ τῶν ὄφθαλμῶν μου... Εἰσθε ίατρός... Εἰδατέ ποτε τοσοῦτον φρικῶδες γεγονός;

— Κύριε, ἀπεκρίθην, ὁ κόμης τοῦ Νιδέκ ὑποφέρει ἐξ ἀσθενείας παρεχούσης παράδοξον ὄμοιότητος χαρακτῆρα πρὸς τὸν μητρὸς ὑμῶν. ‘Έχω ἔχετε ἀρκετὴν πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνην, ώστε νὰ μοὶ ἀποκαλύψετε τὰ γεγονότα, ὡν ὑπῆρξατε μάρτυς, θὰ σᾶς ἀνακοινώσω καὶ ἔγω ἐκεῖνα, ἀτινα εἶνε γνωστὰ εἰς ἐμέ διότι φρονῶ, ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ αὐτη δυνατὸν νὰ μοὶ παρασχῃ τὸ μέσον νὰ σώσω τὸν ἀσθενή.

— Προθύμως, κύριε.

Καὶ ἀνευ ἀναβολῆς μοὶ διηγήθη, ὅτι ἡ βαρωνίας τοῦ Βλούδερικ, θενήκουσα εἰς μίαν τῶν πρώτων τῆς Σαξωνίας οἰκογενειῶν, ἐταξείδευε κατ’ ἔτος, τὸ φθινόπωρον, εἰς Ιταλίαν, συνοδευομένη ὑπὸ γέροντός τινος ὑπηρέτου, κατέχοντος ὅλην αὐτῆς τὴν ἐμπιστοσύνην. ‘Οτι ὁ γέρων οὗτος, ἐν ὥρᾳ θανάτου, ἐπεθύμησε νὰ διμιήσῃ ἰδιαίτερας εἰς τὸν οὐλὸν τοῦ ἀρχαίου του κυρίου, καὶ κατὰ τὴν ὑπερτάτην ἔκεινην στιγμὴν τῷ ἀπεκάλυψεν, ὅτι τὸ ταξείδιον τῆς μητρός του εἰς Ιταλίαν ἦτο πρόφασις διὰ νὰ κάμῃ ἐκδρομάς εἰς τὸ Μέλαν Δάσος· ἐκδρομάς, τῶν ὄποιων ὁ ἰδιος ἡγόνει τὴν αἵτιαν, ἀλλ’ αἴτιες εἰχον βεβαίως τι τὸ φρικῶδες, διότι ἡ βαρωνίας ἐπανήρχετο ἔξηπτλημένη, ρακένδυτος, ἡμιθανής, καὶ εἶχεν ἀνάγκην πολλῶν ἐκδρομάδων ἀναπαύσεως, διπλας ἀναλάθη ἐκ τῶν φοβερῶν κόπων τῶν ἡμερῶν ἔκεινων. ‘Ιδοὺ τι ὁ γέρων ὑπηρέτης διηγήθη ἀπλῶς εἰς τὸν νεαρὸν βαρῶνον, νομίζων ὅτι ἐκπληροῖ ιερὸν καθῆκον. ‘Ο δὲ οὐλός, θέλων παντὶ τρόπῳ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἔξηκριθωσεν, αὐτὸς ἔκεινο τὸ ἔτος, τὸ δυσεήγητον γεγονός, ἀκολουθῶν κρυφίων τὴν μητέρα του μέχρι Βαδεν. Τὴν εἰδὲν εἰσδύουσαν εἰς τὰς φραγγας τοῦ Μέλανος Δάσους, καὶ τὴν ἡκολούθησεν, οὐτως εἰπεῖν, βῆμα πρὸς βῆμα. Τα ἵχνη, ἀτινα ὁ Σεβάλτ εἶχε πα-

ρατηρήσει εἰς τὸ ὄρος, ἥσαν ἴδιαν του.

Οτε δὲ βαρῶνος ἐπεράτωσε τὴν ἔκμυστήρευσιν ταύτην, ἐνόμισα καλὸν νὰ τῷ ἀνακοινώσω τὴν παράδοξον ἐπιφρόνην, ἢν ἡ ἐμφάνισις τῆς γραίας ἐξήσκει ἐπὶ τῆς ὑγείας τοῦ κόμητος, καὶ πᾶσαν ἀλλην περιπέτειαν τοῦ ἀπασίου ἐκείνου δράματος.

Αμφότεροι ἐξεπλάγημεν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν γεγονότων ἐκείνων, ἐκ τῆς μυστηριώδους ἔλεως, ἢν τὰ ὄντα ἐκεῖνα ἐξήσκουν ἐπ' ἀλλήλων, χωρὶς νὰ γνωρίζωνται, ἐκ τοῦ πραγικοῦ δράματος, ὅπερ παρίστων ἐν ἀγνοίᾳ των, ἐκ τῆς ἀκριβοῦς γνώσεως, ἢν ἡ γραία εἴγε τῶν κρυφιωτέρων ἔξόδων τοῦ φρουρίου, μηδέποτε ἰδούσα αὐτὸν κατὰ τὸ παρελθόν, ἐκ τῆς ἐσθῆτος, ἢν περιεβάλλετο κατὰ τὰς περιστάσεις ἐκείνας, ἢν ἡδυνήθη νὰ εὔρῃ εἰς μυστηριώδη τινὰ κρύπτην ἀνακαλυφθεῖσαν διὰ μαγνητικῆς τινος διορατικότητος.

Αμφότεροι κατελήξαμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ πάντα εἶναι μυστηριώδη εἰς τὴν ἡμετέραν ὑπαρξίαν, καὶ ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ θυγάτρου εἶναι ἵσως τὸ ἐλάχιστον ἐξ ἐκείνων, ἀτινὰ ὁ Θεὸς μᾶς ἀποκρύπτει, καίτοι μᾶς φάνεται τὸ σπουδαιότερον πάντων.

Ἡ νῦξ, ἐν τούτοις ὑπεχώρει εἰς τὰς πρώτας ἀκτίνας τῆς ἡρᾶς. Ἡκούσθη χρεμετισμός ἐν τῷ βάθει τῆς φάραγγος· καὶ μετ' ὅλιγον εἰδομεν ἐλκυθρον ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ βαρώνου. Ἡτο πλήρεις ἀχύρου καὶ ἐφαπλωμάτων. Ἐθέσαμεν τὴν γραίαν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἀνέθην ἐπὶ τοῦ ἵππου μου, διστις ἐφαίνετο ἀνυπομονῶν νὰ τρέξῃ ἵνα θερμάνῃ τὰς παγωμένας κνήμας του. Συνάδευσα τὸ ἐλκυθρον μέχρι τῆς ἔξου τῆς φάραγγος, ἀπεχαιρέτισα μετὰ συμπαθοῦς οἴκτου τὸν βαρώνον διευθυνόμενον πρὸς τὸ Κίρσλανδ, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τοὺς πύργους τοῦ Νιδέκην.

Περὶ τὴν ἐννέατην ἥμην παρὰ τῇ κομήσῃ Ὁδηλίᾳ καὶ διηγούμην αὐτῇ τὰ πάντα.

Ἐπισκεψάμενος εἶτα τὸν κόμητα τὸν εύρον πολὺ καλλίτερα.

Ἡσθάνετο ἀδυναμίαν τινά, φυσικὴν ἀλλως τε μετὰ τὰς φοβερὰς κρίσεις ἃς εἴγε διέλθει, ἀλλ' εἴχεν ἡδη συνέλθει· ὁ δὲ πυρετὸς εἴχε πάντες ἀπὸ τῆς προηγουρένης ἐσπέρας.

Τὰ πάντα ὑπισχνοῦντο ταχεῖαν τὴν ἵσων.

Μετά τινας ἡμέρας βλέπων τὸν κόμητα εἰς ἀνάρρωσιν, ἡθέλησα νὰ ἐπανέλθω εἰς Τυβίγγην, ἀλλ' οὐτος μὲ παρεκάλεσε τόσον θερμῶς, ώστε δὲν ἡδυνήθη ν' ἀναχωρήσω.

Θάλανθυμοῦμαι πάντοτε τὸ πρῶτον κυνήγιον κάπρου, εἰς τὸ δύποτον ἔλαθον τὴν τιμὴν νὰ παρευρεθῶ μετὰ τοῦ κόμητος, καὶ τῆς ἐπανόδου εἰς τὸ φρούριον μετὰ δωδεκάρον πορείαν διὰ τῶν γιόνων τοῦ

Μέλανος Δάσους. Δειπνήσας, ἀνηρχόμην εἰς τὸν πύργον μου, ὅτε, ἐνῷ διέβαινον πρὸ τοῦ δωματίου τοῦ Σπέρβερ, εὔθυμοι φωναὶ ἐπληξαν τὰ ώτά μου. "Εστην καὶ

εὐχάριστον θέαμα παρουσιάσθη εἰς τὸ βλέμμα μου διὰ τῆς ἀνοικτῆς θύρας.

Περὶ τὴν δρυΐνην τράπεζαν συνωστίζοντο εἰκοσι μειδιῶσαι φυσιογνωμίαι. Δύο σιδηροῦ λαμπτήρες, κρεμάμενοι ἐκ τοῦ θόλου, ἐφωτίζον τὸν φαίδρον ὅμιλον.

Τὰ ποτήρια συνεκρούοντο.

Ο Σπέρβερ, ὑψωνε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τὸ κύπελόν του ἀδων τὸ ἄσμα τοῦ Λετοῦ τοῦ Μέλανος, ἐγὼ δὲ πορφυροῦς ἀφρός τοῦ Ρεδεντάριν ἔτρεμεν ἐπὶ ἐκάστης τῶν τριχῶν τοῦ μύστακός του.

Βλέπων με διέκοψε τὸ ἄσμα, καὶ τείνων μοι τὴν χεῖρα·

Σὺ μονάχα ἔλειπες, Φρίτζ, ἀνέκραξεν. Ἀπὸ πολὺν καιρὸν δὲν ἥμουν εὐτυχισμένος καθὼς ἀπόψε... Καλῶς ωρισες! Εορτάζομε τὴν ἀνάρρωσιν τοῦ κόμητος καὶ δικασθούστης μᾶς διηγεῖται τὰς ιστορίας του.

Πάντες ἐστράφησαν· αἱ ἐγκαρδιώτεραι δεξιώσεις μοὶ ἐπεδαψίλευθησαν.

Ο Σεβάλτ μὲν ἐτοποθέτησε παρὰ τῇ Μαρία Λαγούτ, καὶ πρὶν ἔτι συνέλθω ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, μοὶ προσέφερε παμμέγεθες ποτήριον. ἐκ κρυστάλλου τῆς Βοημίας.

Ἡ ἀρχαία αἰθουσα ἀντήχει ἐκ τῶν γελώτων, δὲ Σπέρβερ, περιβάλλων τὸν λαιμόν μου διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος καὶ ὑψῶν σοθιαρῶς διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ ποτήριον, ζλεγεν.

— Νά, τὸ παιδί μου!.. Αὐτὸς καὶ ἐγώ.. . ἐγὼ καὶ αὐτό, ἔως ν' ἀποθάνω!.. Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ ιατροῦ Φρίτζ!

Πάντες ἐπανέλαβον τὴν πρόποσιν τοῦ Σπέρβερ. Ἐπῆλθεν εἴτα στιγμὴ σιωπῆς... ὅλοι ἔπινον... εἴτα εἰς καὶ μόνος κρότος... πάντα τὰ ποτήρια ἡγγιζόν συγχρόνως τὴν τράπεζαν.

— Εὔγε! ἐφώναξεν ὁ Σπέρβερ.

Στραφεὶς δὲ πρόσμε·

Φρίτζ, εἶπε, ἐπίσημεν εἰς ὑγείαν τοῦ κόμητος καὶ τῆς δεσποινίδος Ὁδηλίας... Καὶ σὺ θὰ κάμης τὸ ἰδίο!

Ἡναγκάσθην δις νὰ κενώσω τὸ ποτήριον.

Ο Σπέρβερ ἐτραγύωδει καὶ ἐγέλα συνέχως.

Αἴφνης, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καμπούρας τοῦ νάννου·

— Σιωπή! εἶπε μὲ βροντώδη φωνήν, δικασθούστης, ὁ ἀρχειοφύλαξ μᾶς θέλει νὰ διμιήσῃ!.. Ἡ καμπούρα αὐτή, βλέπετε, εἴναι ἡ ἡχώ τοῦ ἀρχαίου φρουρίου τοῦ Νιδέκη!

Ο δὲ Κνασθούστης, ἀντὶ νὰ ἐκλαβῇ ἐπὶ κακὸν τὰς λέξεις τοῦ γέροντος φίλου του, τὸν προσέβλεψε τρυφερῶς καὶ εἶπεν:

— Καὶ σύ, Σπέρβερ, εἰσαι εἰς τῶν ἀρχαίων ἐκείνων ιπποτῶν, ών τὴν ιστορίαν σοὶ διηγήθην!.. Ναί, ἔχεις τὸν βραχίονα, τὸν μύστακο, καὶ τὴν καρδίαν ἀρχαίου reiter!

— Φθάνει, κόλακα! εἶπε συγκεκινημένος ὁ Σπέρβερ.

Καὶ, στραφεὶς πρὸς τὸν ὅμιλον·

— Σιωπὴ λοιπόν, κύριοι! ὁ φίλος μας Κνασθούστης θὰ μᾶς εἰπῇ τὴν ἴδιαν ιστορία, τὴν ὁποία πρὶν μᾶς διηγήθη.

— Καὶ διατί ὅχι καμμίαν ἀλλήν; ἡρώτησεν δικαίως.

— Καλλίτερα τὴν ἴδια.

— Γνωρίζω, ἀλλας ὡραιοτέρας.

— Κνασθούστης, εἶπεν ὁ κυνηγός, σοβαρῶς ὑψῶν τὸν δάκτυλον, ἔχω τὸν λόγους μου, διὰ νὰ θέλω ν' ἀκούσω τὴν ἴδια ιστορία. Πές την μὲ λίγα λόγια ἀν θέλης, ἀλλὰ πές την... λέγει πολλὰ πράγματα!

Φρίτζ, ἀκούσε την!

Ο Κνασθούστης, εὔθυμος ἡδη ἐκ τῶν γενναίων σπονδῶν, ἐστήριξε τοὺς ἀγκώνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ δι' ὅξεις φωνῆς ἤρχισεν:

— Λοιπόν! δικαίως τοῦ Οθωνα τοῦ Βουρλάχ, τὸν πωτότοκόν του νιὸν Ούγον, τὸν δευτερότοκον Βάρτωλον, καὶ τὴν θυγατέρα του Βέρθαρ τὴν Ερυθρά, σύζυγον τοῦ Σάξωνος ιππότου Βολδερίκου, εἶπεν αὐτοῖς:

— Ή μήτηρ σας, ή Λύκαινα, μοὶ ἐδάνεισε τοὺς μεγάλους αὐτῆς ὄνυχας... καὶ ἔμιξε τὸ αἷμα της μετὰ τοῦ ἰδικοῦ μου.. Δι' ὑμῶν θ' ἀναγεννᾶται ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, καὶ θὰ κλαίῃ εἰς τὰς χιόνας τοῦ Μέλανος Δάσους!.. Καὶ οἱ μὲν θὰ εἰπωσιν: «Εἶναι ὁ ἀνεμος, δοτις συρίζει», οἱ δέ: «Εἶναι ἡ γλαῦξ!». Αλλὰ θὰ ἥναι τὸ αἷμα σας, τὸ ἰδικόν μου, τὸ αἷμα τῆς Λυκαίνης, ήτις μὲ ἡνάγκασε νὰ στραγγαλίσω τὴν πρωτην μού σύζυγον, τὴν ἀγαθὴν Εδείγην.. Ναί, ή Εδείγη ἀπώλετο διὰ τῶν χειρῶν μου.. Κατηραμένη ἔστω η Λύκαινα... διότι γέγραπται: «Θὰ τιμωρήσω τὸ ἔγκλημα τοῦ πατρὸς εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ, ἔως οὐ δικαιοσύνη γένηται!»

Καὶ δικαίωσεν τὸ γέρων Ούγος ἀπειώσεν.

Ἐκ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ ἀνεμος κλαίει, ἡ γλαῦξ κακαβίζει· οἱ δὲ διαβάται, πλανηθέντες τὴν νύκτα, ἀγνοοῦσιν διείστης τὸ αἷμα τῆς Λυκαίνης, τὸ ὄποιον κλαίει.. τὸ ὄποιον, λέγει ὁ Χερτζώγ, ἀναγεννᾶται καὶ θ' ἀναγεννᾶται, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' θνήτων πρωτηνούς τοῦ Ούγου, Εδείγην ἡ ξανθή, ἐμφανισθή εἰς τὸ Νιδέκη ὑπὸ μορφὴν ἀγγέλου, ἵνα παρηγορῇ καὶ συγχωρῇ...

Ο Σπέρβερ, ἐγειρόμενος καὶ λαμπτήρα, ἐξήτασε τὰς κλειδας τῆς βιβλιοθήκης.

Μοι ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω.

Διήλθομεν ταχέως τὴν μεγάλην αἰθουσαν, καὶ τὴν αἰθουσαν τῶν ὄπλων, μετ' ὀλίγον δὲ η αἰθουσα τῶν ἀρχαίων ἐφάνη εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀπεράντου διαδρόμου.

Πᾶς θόρυβος εἴχε πάντες· τὸ φρούριον ἐφαίνετο ἔρημον.

Ἐνίστε, στρέψων τὴν κεφαλήν, ἔβλεπε τὰς σκιὰς ἀμφοτέρων ἡμῶν, μηκυνομένας ἐπ' ἀπειρον καὶ ὀλισθαίνοντας ὡς φαντάσματα ἐπὶ τῶν υψηλῶν παραπετασμάτων.

"Ημην συγκεκινημένος... έφοδούμην! Ο Σπέρβερ ήνωφες βιαίως τὴν ἀρχαίαν δρυΐνην θύραν, καὶ ὑψών τὸν λαμπτῆρα, ὥχρὸς τὴν ὅψιν, μὲ ἡνωθιωμένην τὴν κόμην, εἰσῆλθε πρῶτος.

Τὸν ἄγαλμά θησα.

Ἄφους ἔφθασε πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Ἐδείγης, ἡς ἡ πρὸς τὴν νεαρὰν κάμησσαν ὁμοιότης μὲ εἶχεν ἐκπλήξει, κατὰ τὴν πρώτην εἰς τὴν βιθλιοθήκην ἐπίσκεψίμου, ἔστη, καὶ διὰ σοθαροῦ τόνου φωνῆς, μοὶ εἶπεν.

— Αὐτὴν εἶνε ἑκείνη, ἡ ὁποία εἶνε πρωτισμένη νὰ ἐπανέλθῃ διὰ νὰ παρηγορῇ καὶ συγχωρῇ! Καὶ ἐπανῆλθεν! Αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶνε κατώ, πλησίον εἰς τὸν γέροντα. Κύτταξε, Φοῖτζ, τὴν ἀναγνωρίζεις; εἶνε ἡ Ὁδηλία!

Εἶτα, στραφεῖς πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς δευτέρας συζύγου τοῦ Οὔγου·

— Ἐκείνη, προσέθηκεν, εἶνε Ούλδινα ἡ Λύκαια... "Ἐκλαίει χίλια ἔτη εἰς τὰς φάραγγας τοῦ Μελανοῦ Δάσους... καὶ ἔγεινεν ἡ αἰτία τοῦ θανάτου τοῦ δυστυχῆ μου Λιθερλέ!... Ἀλλὰ εἰς τὸ ἔξης οἰκόμητες τοῦ Νιδέκη ἡμποροῦν νὰ κοιμῶνται ἡσυχα: «Διότι ἔγεινε δικαιοσύνη, καὶ δικαλὸς τῆς οἰκογενείας ἀγγελος ἐπανῆλθεν!»

ΑΝΤ. Φ.

ΤΕΛΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΠΑΥΛΙΣ

καὶ

ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΠΛΗΡΕΣ ΖΑΚΧΑΡΩΔΟΥΣ ΥΔΑΤΟΣ

Διήγημα André de Bellecombe

ΚΑΡΟΛΟΥ ΔΙΚΕΝΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΜΑΘΗΤΟΥ

Διήγημα

"Ημην πάντοτε θυμῶδες παιδίον: λέγουσιν ὅμως, ὅτι ἐνίστε ἡμην σχεδὸν φίλος, ἔστιν ὅτε καὶ πρᾶξος καὶ πλήρης ἀγάπης: ἀλλ' ὁ πατέρ μου ἀδυνατῶν νὰ μὲ διοικῇ κατ' οἶκον, μ' ἔστειλεν εἰς τὸ σχολεῖον: ἀλλ' ἔν τε τῷ οἴκῳ καὶ τῷ σχολείῳ ἔξυλιζόμην ἔγω μαλλον παντὸς ἀλλοῦ, δὲν εἰδόν ποτε ἡ περὶ οὐ κακούσας διηγεκής μαστίγωσις ἡτο ἡ ζωή μου. Τρόπον τοῦ ἀνατρέφειν καὶ διορθοῦν καλλιτερον τούτου δὲν ἔγινωσκον, καὶ μέχρι σήμερον ἔνθυμουμα, πῶς ὁ πατέρ καὶ ὁ διδάσκαλός μου ἐσυνείθιζον νὰ λέγωσιν, ὅτι «ἡθελον νὰ διώξωσι ραβδίζοντες τὸν διαβόλον ἀπὸ μέσω μου».

"Η φράσις αὕτη ἐνεκολάφθη καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπαρξίαν μου, καὶ ἐν συνασθήσει περιέφερον αὐτὴν πανταχοῦ: τόσον δὲ συχνὰ ἡκουον αὐτήν, ὥστε ἀμυδρῶς πως εἰσῆλθεν εἰς τὸν νοῦν μου ἡ ἴδεια, ὅτι πράγματι κατειχόμην ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ ὅτι δικαίως προσεπάθουν νὰ τὸν ἐκβάλωσιν ἀπ' ἐμοῦ: καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τοῦτο ἡτο ἀσφέρεις τι αἰσθημα ἐν ἐμοὶ: κατόπιν ὅμως συμβάντα τινα κατέστησαν αὐτὸς σαφέστερον.

Ο χρόνος παρήρχετο κατὰ τὸν παλαιὸν τρόπον: ἔξικολούθουν νὰ φέρωμαι κακῶς, καὶ νὰ τιμωρῶμαι πάντοτε μὲ τιμωρίαν τρομεράν, ἥτις ἀφίνε τὸ σῶμά μου πληγωμένον, καὶ ἀπεσκλήσουν τὴν καρδίαν μου εἰς λίθον: ἔδακνον τὴν γλῶσσάν μου εἰς βαθμὸν τοῦ νὰ μαυρίσῃ καὶ νὰ πρισθῇ, ἵνα μὴ εἶπω ὅτι μετενόυν ἐφ' φέραττον. Η μετάνοια τότε ἥτο συνώνυμος τῇ δειλίᾳ καὶ καταισχύνη. Τέλος δ' ἔγεννήθη ἐν ἐμοὶ αἰσθημα ὑπερφάνους καρτερίας: ἐσεμνυνόμην ἐπὶ τοῖς παθήμασι, διότι ἀπέβαινον νικητὴς διάυτῶν οἱ διδάσκαλοι καὶ ἀνηματίστιγουν μέχρι λειπούματα, δὲν ἡδύναντο νὰ μὲ δαμάσωσιν: ἡ καρτερία μου ἡτο μείζων τῶν βασανιστηρίων, καὶ ἡ σταθερότης μου ἀνωτέρα τῆς θελήσεως τῶν. Ναί, ἡναγκάζοντο νὰ τὸ διολογήσωσιν. Ἐνίκων αὐτούς: ὁ διαβόλος ἡρεύετο νὰ ἔξελθῃ ἀπ' ἐμοῦ ὑπὸ τοὺς ραβδίσμους τῶν, καὶ ὡς ἀνήκων εἰς ἐμὲ ἔμενεν ἐν ἐμοὶ.

"Οταν ἀναπολὼ τὸν χρόνον ἐκένον τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας, μοὶ φαίνεται ὡς νὰ ἔβλεπον ἀχανῆ ἔκβασιν ἐρήμου γῆς διασαρουμένην ὑπὸ φλογερῶν ἀνεμοστροβίλων. Παντοειδῆ πάθη συνετάρασσον τὴν ψυχήν μου, διανοητικὴ ἀνησυχία καὶ τύρη, πάλη καὶ ταραχὴ καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη: αὐτη εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας.

"Ολίγους φίλους εἶχον ἐν τῷ σχολείῳ: τὰ παιδία μ' ἐφοδεύντο φυσικώτατα καὶ ἀπεῖχον πάσης μετ' ἐμοῦ οἰκειότητος, ἀφ' οὐ διετέλουν ὑπὸ τοσοῦτον ἰσχυρὰν κατακριτινον. Ἀντεξεδίκουμην διὰ τοῦτο καταφερόμενος ἀγρίως κατ' αὐτῶν. Εἰς μόνος ἐφέρετο φιλικῶς πρὸς ἐμέ, Ἐρβέρτος Φέρραρ ὄνματι, καὶ οὗτος μόνον ἀντηγαπάτο ὑπὸ ἐμοῦ. Ναί, ἀντηγαπάτο. Εύκόλως δύνασθε νὰ πιστεύσητε, ὅτι παῖς ἔνθερμος, ὅποιος ἡμην ἔγω, καίτοι ἀκρότητος ἐν τῇ ὄργῃ μου, μεμνωμένος καὶ ἀποφευγόμενος παρὰ πάντων — ἡδυνάμην ν' ἀγαπήσω ὅν τινα δήποτε ὅμοιον τῷ Ερβέρτῳ! Ητο ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ σχολείου: ὁ εὐγενέστατος καὶ διὰ παρὰ πάντων ἀγαπώμενος, ὑπὸ τε τῶν διδάσκαλῶν καὶ τῶν μαθητῶν. Ητο πρῶτος ἐν πᾶσιν, εὐφύέστατος, ὡς νεαρὸς Απόλλων ἐν τῷ μέσῳ βουκόλων: ὑπέρτατος κατὰ τὴν χάριν καὶ ρώμην ἐν τῇ ἀύγῃ τῆς ἡλικίας: οὐδέποτε εἰδόν τινα τοσοῦτον ἀπηλλαγμένον φιλαυτίας, κεχριτωμένον, φιλόπονον, φιλόστοργον καὶ δίκαιον, τοσοῦτον πρᾶξον καὶ τοσοῦτον ρωμαλέον.

"Ημετερος φίλοι — σταθεροὶ: καὶ στερεοὶ φίλοι. Οἱ λοιποὶ πατέδες καὶ οἱ παιδιόνυμοι, καὶ αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι συνεργάτες τὸν Ερβέρτον νὰ φυλάττηται ἀπ' ἐμοῦ, λέγοντες αὐτῷ, ὅτι κατ' οὐδὲν ἡδυνάμην νὰ τὸν ὀφελήσω, ἀλλὰ μάλιστα ἡδυνάμην νὰ τὸν φέρωσιν, ἀλλὰ μάλιστα πολλοὺς τρόπους. Ἀλλ' αὐτὸς ἡτο πιστὸς καὶ εἰς οὐδένα ἐπέτρεπε νὰ μᾶς ἀποχωρίσῃ. Μίχλεις, ἔν τολμέμα όποιου δήποτε ἀλλού προστιθέμενον εἰς τὴν ὄργην τῆς στιγμῆς ἡδύνατο νὰ μὲ τρέψῃ εἰς μαινόμενον δάκρυον: ἀλλ' ἡ φωνὴ καὶ δ τρόπος τοῦ Ερ-

βέρτου ἐπράϋνον ὅποιον δήποτε βαθμὸν τῆς ἀγανακτήσεως μου. Ἐν οἷω δήποτε παροξύσμῳ τῆς ὄργης μου — ἔστω καὶ τῆς μεγίστης πρὸς αὐτόν — ἐφερόμην γαληνίας καὶ οὐδέποτε μοὶ συνέβη καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς μανίας μου νὰ μὴ ἐνδώσω εἰς τὰς ἐπιπλήξεις του: ὥστε σχεδὸν κατήντησα νὰ τὸν θεωρῶ ὡς ἀγαθόν μου ἀγγελον ὃντας κατὰ τοῦ διαβόλου, δὲν ἡράδος δὲν ἡδύνατο νὰ ἐκδιάξῃ ἀπ' ἐμοῦ.

"Ημέραν τινὰ συνέβη ὁ Ερβέρτος καὶ ἐγὼ νὰ περιπατῶμεν ἐπὶ τῶν ἀποκρήμνων βράχων, παρὰ τὴν θάλασσαν, πλησίον ἐκεῖ κατοικοῦντες. Ἀληθῶς δ' εἰπεῖν ἡ ἀγρία ἐκείνη θάλασσα μὲ καθίστα θηριώδεστερον, ἢ ὅσον ἀλλως θὰ ἦμην. Οἱ σκόπελοι ἐπὶ τῶν ὅποιων ἡμετερὰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡσαν ὑψηλοὶ καὶ ἀπορρύγεις: εἰς τινὰ δὲ μέρη κατήρχοντο ὄλισθηροὶ καὶ ἀπότομοι εἰς τὴν θάλασσαν ἀλλαχοῦ δὲ ἡσαν ἀνώμαλοι καὶ τραχεῖς: πανταχοῦ ὅμως ἐπικίνδυνοι. Καὶ αὐτοὶ οἱ σαπφειροσυλλέκται τοὺς ἔτρεμον, διότι συνέκειντο ἐξ εὐθύπτου ψημολίθου καὶ ἐθράύνοντο ὑπὸ τοὺς πόδας καὶ τὰς χειρας, ὅταν ἀνερριγμένη ἐπὶ τὰ προστὰ μέρη, καὶ ἐγινώσκομεν, διτι μεγάλοις ὅγκοις ἐθρύπτοντο καὶ ἀπεσπάντο ὡς σωροὶ ψηφιδίων.

"Ο Ερβέρτος καὶ ἐγὼ ἔστημεν ἐπ' ὀλίγον παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ὑψηλοτάτου κρημνοῦ, τοῦ καλουμένου «Βράχου τοῦ Αγλίου» βλέποντες κατώ την θάλασσαν, ἐγρίως περὶ τοὺς βράχους. Ο ἀνεμος ἔπνεε σφοδρός, καίτοι ὁ οὐρανὸς ἡτο σχεδὸν ἀνέφελος: ἔθρυχατο περὶ τοὺς σκοπέλους καὶ πληττών τὰ κύματα, ἔριπτεν αὐτὰ ἀφρώδη κατὰ τὴν θάσεως, ἡ δὲ ὄρμη αὐτῶν κατεκρήμνιζε βροχηδὸν χῶμα καὶ ἄμμον καθ' ἐκάστην προσβολὴν. Η θέα δέλης ἐκείνης τῆς ζωῆς καὶ μανίας τῆς φύσεως ἔξηψε τὸ αἰμά μου καὶ διηγειρε τὴν φαντασίαν μου εἰς τὸ ἐπακρον. Ἀλλόκοτος ἐπιθυμία κατέλαβε με: ἡθέλησα νὰ δράμω κατώ της κλιτύος τῶν κρημνῶν μέχρι τῆς θαλάσσης, καὶ νὰ λουσθῶ εἰς τὰ πέριξ αὐτῶν ἀφρίζοντα κύματα. Τί ἔξαλλος ιδέα, ἀλλὰ δὲν ἡδύνθην νὰ τικήσω τὴν ἐπιθυμίαν μου, καίτοι προσεπάθησα, αἰσθανόμενος ἐμαυτὸν ικανὸν νὰ ἐκτελέσω αὐτήν.

— Ερβέρτε, θὰ καταβῶ ἀπὸ τὸν κρημνόν, εἰπον ρίψης γχαμαὶ τὸ πιλίκιόν μου.

— Τί ἀνοησία, Παῦλε! εἰπεν ὁ Ερβέρτος γελῶν.

Δὲν μ' ἐπίστευσεν, ἐκλαβών τὸν λόγον μου ὡς ἀστείσμουν.

"Οτε ὅμως εἶδεν, ὅτι δὲν ἡστείζομην νὰ κάμω τὴν ἐπικίνδυνον ἐπιχείρησιν, ἀντέστη διὰ τοῦ συνήθους αὐτοῦ μειλιχίου τρόπου, διπερ μέχρι τοῦδε μὲ κατεδάμαζεν ὡς μαγική τις δύναμις. Μοὶ εἶπεν, ὅτι εἰς βέβαιον θάνατον ἔτρεχον, καὶ μετὰ στοργῆς μὲ παρεκάλεσε ν' ἀπέχω τοῦ τολμήματος.

"Η ἀντίστασί του μὲ δυσηρέστησε μεγάλως. Πρώτην δὲ φορὰν ἡ φωνή του δὲν ἐπέδρασεν εἰς τὴν καρδίαν: πρώτην φορὰν αἱ ίκεσίαι του προσέβαλον ματαίως τὴν